

Unik ventilationslösning vid arkitekt högskolan i Umeå

Den nya arkitekt högskolan i Umeå blir på många sätt en unik byggnad. Det blir en öppen planlösning, inga innertak och ventilation enbart genom husets stomme(!).

– Cirka två tredjedelar av stommen är klar på den nya Arkitekt högskolan i Umeå, berättar Johan Lejon, projektledare från byggherren Balticgruppen Fastigheter. Stommen består av stål och betong, ingen ovanlig kombination. Men sedan är det inte mycket som är sig likt jämfört med andra byggnader. Ventilationen går nämligen i husets stomme.

Johan Lejon säger också att denna mycket unika lösning på ventilationen ställer stora krav på precision.

– Hela huset har en öppen planlösning och det finns inga innertak, utan takhöjden är cirka 3,60 meter, berättar han vidare.

Byggnationen påbörjades i januari i år och beräknas vara klar i maj/juni år 2010.

Pelarestomme

Projektledare för ventilationsinstallationerna är Pär Rhenberg på Umeå Projekt Team.

– Vi arbetar med en pelarestomme som består av fyrkantiga VKR-profiler. Ventilationsluften går i mark upp i pelarna och ut i de horisontella balkarna för bjälklaget. Luften tas ut genom hål i bärbalkarna via intelligenta don till varje rum, säger han.

Det betyder att ventilationen går från fläktrummen upp genom hela huset via fasaden och stommen. Den inre pelarstommen förser lektionssalarna med friskluft. I fasadpelarna cirkulerar luft som kyler och värmer lokalerna vid behov.

Bjälklagen är råa betongbjälklag med TT-kassetter.

– Vi har inte hittat någon byggnad någonstans som har haft denna ventilationslösning och då har vi letat även internationellt, säger Pär Rhenberg.

Inga ventilationsschakt

Millenniumhuset vid Liljeholmen i Stockholm är det närmaste man har kommit. Där går också luften i stommen, men där arbetade man även med schakt inne i byggnaden. Vid Arkitekt högskolan finns inget ventilationsschakt för tilluft utan all luft går via kanalerna i stommen.

– En väldigt inspirerande utmaning, säger både Pär Rhenberg och Johan Lejon. Redan vid förprojekteringen var Umeå Projekt Team med och kunde på så sätt utforma detaljerna i ventilationssystemet tillsammans med White Arkitekter.

På Umeå universitet är lokalplanerare Elisabeth Ryd nöjd över att den nya Arkitekt högskolan äntligen fått klartecken.

Lund, Chalmers, KTH och Umeå

– Detta är den första arkitektutbildning som får klartecken på 40 år, så vi är väldigt stolta, säger hon.

Lunds Tekniska högskola, Chalmers och KTH ger sedan tidigare fullvärdiga arkitektutbildningar

– Arkitektutbildningen i Umeå vilar på konstnärlig grund. Närheten till Designhögskolan i Umeå, som har mycket gott internationellt renommé inom industriell design är ett stort plus, liksom att Umeå har en Konsthögskola, säger Elisabeth Ryd.

Dessa tre institutioner kommer att samarbeta. Arkitekthögskolan kommer att tillhöra samma fakultet som Designhögskolan, nämligen den teknisk-naturvetenskapliga.

Kreativ miljö

– Den nya högskolan kommer att ligga vid Umeälven, tillsammans med Designhögskolan och Konsthögskolan. Det är en mycket kreativ och vacker miljö, säger Elisabeth Ryd, som hoppas att den nya högskolan skall röna lika stor internationell uppmärksamhet som Designhögskolan har gjort. Det är ett campus för konst och vetenskap som håller nu att ta form i Umeå.

År 1909 uppfördes det Scharinska träsliperiet vid Umeälven och där inryms sedan 1987 Konsthögskolan. 1989 invigdes Designhögskolan, som byggdes på tomten intill, där det tidigare fanns en transformatorstation.

Ett bildmuseum för samtida konst kommer också enligt planerna att byggas inom samma område.

Mastersutbildning 2010

Arkitekthögskolan har redan påbörjat undervisningen i Tullkammaren i centrala Umeå och kommer att flytta till sitt nybyggda hus under 2010. Då startar också Mastersutbildningar vid Arkitekthögskolan i Umeå.

45 elever kommer att tas in varje år. När utbildningen är fullt utbyggd kommer cirka 240 studenter att undervisas vid Arkitekthögskolan i Umeå.

Rektor för den nya Arkitekthögskolan blir Peter Kjaer, tidigare rektor för Arkitektskolen i Aarhus i Danmark.

INGER EVERTSON

© Inger Evertson, Almus MediaProduktion

Införd i tidningen Aktuella Byggen Nr 4/09